

Túra a Mont Blanc-ra

Jó néhány évvel ezelőtt, mikor egy nyírségi túrán a 183 méter magas Hoportyóra feljutottam, meg voltam győződve, hogy az Alföld legmagasabb pontján állok. Csak a fotó elkészítése után említette egyik túratársunk, hogy az Alföld csúcsa az egykori szovjet-magyar határon húzódó Kaszonyi-hegy, erről azonban a földrajzkönyvek hallgattak.

Az eset azért jutott éppen a Mont Blanc túra kapcsán eszembe, mert vannak, akik a „Fehér Hegy” európai elsőbbségét is vitatják. A félreértés elsősorban a Seven Summit mozgalomnak köszönhető, mely szerint Európa tetejének a Kaukázus gerince előtt magasodó Elbruszt (5642 méter) tarthatjuk. A magam részéről Mont Blanc párti vagyok, az okokat a Déchy Mór Emlékexpedíció bevezetőjében részletezem. A választ mindenki döntse el maga, egy azonban bizonyos: a Mont Blanc az Alpok legmagasabb csúcsa, olyan ismert hegyek fölé magasodik, mint a Matterhorn vagy a Monte Rosa, ugyanakkor megmászásához nem szükséges különösebb sziklamászó ismeret.

A Mont Blanc túra gondolatát Nándor fiam még tizenhárom éves korában felvetette, amikor a Gran Paradiso (4061 méter) sikeres megmászása után a fehér határon átrándultunk Franciaországba és az olasz oldalról felmáztunk a Mont Blanc-csoport egyik gyöngyszemének számító Aig. du Midi (3842 méter) csúcsára is. A hegyek és a gleccserek látványától eltelve akkor inkább a tengerparti pihenést, majd a hazautazást választottuk, de elhatároztuk, egy év múlva visszatérünk.

Debrecenből Fekete Tamás, Mezőkovácsházáról Sarkadi László és családja csatlakozott hozzánk, így az útra hatan, a csúcsra négyen készültünk. A jól bevált hajnali három órás indulást választva még világosban sikerült megérkezni Franciaországba, egy Chamonix mellett fekvő kisváros, St. Gervais kempingjébe. Sajnos az időjárás nem volt hozzánk kegyes, pedig az akklimatizációs túrákra nagy szükségünk volt, ugyanis a Mont Blanc környéki kempingek alig 1000 méteren találhatóak. Egy éve a Gran Paradiso alatt sikerült 2000 méteren ideális sátrazó helyet találni. Igaz, reggelenként néha mínuszokra ébredtünk, és a meleg hálósákból kissé nehezünkre esett kimászni, viszont innen már két akklimatizációs napot követően egy nap alatt gond nélkül másztunk fel a négyezres csúcsra és vissza.

Most is azt a célt tűztük ki magunk elé, hogy minél több időt töltsünk legalább 2000 méteres tengerszint feletti magasságban és próbáljuk szokni az alacsonyabb légnyomás hatásait. Az első túranapon a Mont Blanc felé vezető fogaskerekű közbülső állomását kerestük meg – innen terveztük a csúcstúra indítását – majd továbbmenve felmáztunk a Prarionra. Könnyű, bevezető sétának tűnt, pedig ezer méter szintemelkedést kellett leküzdeni. Sarkadi Laciék este érkeztek, másnap már együtt indultunk a Bossons gleccser felé. A második

akklimatizációs túra során az időt gleccser-fotózással, mormota-nézegetéssel töltöttük, ugyanakkor visszaemlékezhattünk az alpinizmus úttörőire is.

Jacques Balmat és Dr. Michel-Gabriel Paccard is ezen az útvonalon indultak, hogy végül 1786. augusztus 8-án kitűzzék lobogójukat a csúcson. Ma már egy másik megközelítés számít a csúcsmászás klasszikus útjának, mely kissé ugyan nehezebb, de jóval rövidebb, mint a pionírok által kiszemelt útvonal.

Hazafelé Laciék összetalálkoztak egy magyar mászócsapattal, akik elmondták, hogy 4000 méteren most esett egy méter hó, 100 km/órás szél fúj és mínusz 15 fok van, ezért ők is lemenekültek, hogy Chamonix-ban várják meg az idő jobbra fordulását. Az időjárás-jelentés szerencsére szombattól gyökeres változást jósolt. Eddig az előrejelzések szinte órára pontosan bejöttek, mi is bíztunk tehát abban, hogy a hét végén elindulhatunk a csúcsra.

Pénteken még ellátogattunk Franciaország legnagyobb gleccserére, a Mer de Glace-re, ami igazi turista látványosság. A gleccser alja a hordalék miatt alig csúszik, rajta kijárt ösvények vezetnek, amin akár utcai cipőben is tehetünk egy rövid sétát. A gleccserbe alagutat vájtak, ahol kis panoptikumszerű múzeumot rendeztek be, de az érdeklődők az Alpok ásványait és élővilágát is megismerhetik a kiállításokon.

Július 21-én, szombaton az előrejelzésnek megfelelően verőfényes napsütésre ébredtünk. Bionassay-ig autóval, innen a kisvasút Col de Voza nevű állomásáig gyalog mentünk, majd fogaskerekűvel a végállomásig. A Nid d'Aigle (Sasfészek) 2372 méteren fekvő állomása jelenti az utolsó olyan pontot, ahová még járművel el lehet jutni, a hátralévő 2500 méter szintemelkedést már gyalog kell megtenni. A hétvége és a kedvező időjárás miatt több százan lehettünk, akik a kisvasútból kiszálltunk és a menedékházak felé indultunk. A hóhatár viszonylag alacsonyan húzódott, de a hágóvasat csak a meredekebb szakaszon csatoltuk fel. Ekkor jöttünk rá, hogy az időjárás mennyire segíti utunkat. A szél elállt, a hőmérséklet itt még fagypont fölött volt, a friss hó pedig legfeljebb 30-50 cm lehetett. Ez ugyan kissé nehezítette a járást, de a taposott, tömörebb hó a Mont Blanc megmászásának fő veszélyét, a kőomlást megakadályozta. Mivel a mászóút technikailag nem nehéz, a legtöbb baleset a megcsúszásból adódik, illetve abból, hogy a leomló kövek elől elugró túrázók a lépést elvértve lezuhannak. A hágóvas és jégcsákány mellett mi is vittünk kötelet, kantárt, karabinert, Nándinak még egy sisakot is, de ez utóbbiakra nem volt szükség.

A mászók döntő többsége az első nap folyamán csak a Gouter menedékházig jutott és itt próbálta meg átvészelni az éjszakát. A házban a másnapi csúcsmászáshoz viszonylag korán kell kelni, az első mászók már éjfél tájban elindulnak. Mi szerencsére még délután továbbmentünk és estére elértük a 4362 méteren fekvő Vallot bivakházat.

- Végre itt vagyunk! – szóltam Nándihoz.

- És honnan jöttetek? – kérdezte az ajtó előtt teafőzéshez havat gyűjtő túrázó magyarul.

- Debrecenből.

- Na, mi meg Egerből.

A Vallott ház szerény komfortfokozatú, nincs fűtés, világítás, csak néhány priccs, de mire odaértünk csak Nándinak sikerült helyet szorítani. Nekünk maradt a fémpadló, de itt a puha hálósákban legalább reggelig aludhattunk. Vasárnap hat órakor indultunk a csúcsra, mely szinte karnyújtásnyira magasodott előttünk, mégis elmúlt nyolc, mire felértünk. Akklimatizáció ide vagy oda, a légvétel, a mozgás érezhetően nehezebb volt, mint az előző négyezres túrán. A csúcsfotó elkészítése után jól esett volna a csúcssőr, de ez egyszerűen nem fért bele a hátizsákba. A vizünket szerencsére majdnem mind megittuk, a maradék ugyanis a palackba fagyott. Lefelé haladva jobb híján a gleccsert fedő hóból vágunk ki darabokat és szopogattuk, mint egy jégkrémet, majd a Gouter házban ünnepi ebéd következett. A hóhatár alatt még jutott időnk arra, hogy elbúcsúzzunk a kőszáli kecskéktől és fotózzuk, videózzuk őket, ezután lementünk a fogaskerekűhöz és az előző napi úton értünk vissza a kempingbe. Itt jött a megkésést, de jó megérdemelt csúcssőr. Akik megérdemelték: Makleit Nándor, Fekete Tamás, Sarkadi László és jómagam